

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Управління освіти Шосткинської міської ради
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради

ОСВІТА, НАУКА ТА ВИРОБНИЦТВО: РОЗВИТОК І ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

І Всеукраїнської науково-методичної конференції,

присвяченої

*15-й річниці заснування Шосткинського інституту
Сумського державного університету*

(Шостка, 21 квітня 2016 року)

**Суми
Сумський державний університет**

УДК 378. 046. 4

ЗАСТОСУВАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ І НЕТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ СУСУПЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Н.О. Тугай

Шосткинський інститут Сумського державного університету

вул. Гагаріна, 1, м. Шостка, 41100

n_tugay@ukr.net

У сучасному світі третього тисячоліття розвиток української освіти визначається в загальному контексті Європейської інтеграції. Необхідність реформування системи освіти України, її удосконалення і підвищення рівня якості є найважливішою соціокультурною проблемою. Вирішення цього завдання можливе лише шляхом впровадження сучасних педагогічних методів, які забезпечать подальше вдосконалення навчально-виховного процесу, доступність і ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в умовах інформаційного суспільства.

Враховуючи, що педагогічна технологія - це цілеспрямований системний набір прийомів, засобів організації навчальної діяльності, що охоплює весь процес навчання від визначення мети до формулювання висновків, необхідно зосередити увагу на поєднанні традиційних і нетрадиційних форм проведення навчальних занять. Діяльність викладача повинна бути спрямована на те, щоб зацікавити студентів у глибокому пізнанні навчальної дисципліни, реалізації їхніх здібностей, створити реальні умови для інтелектуальної, соціальної, моральної соціалізації студента, що дозволяє досягти високих результатів за визначеними метою та завданнями.

Одним із нетрадиційних методів «активного навчання» є використання ігор у навчальному процесі. Дослідження, пов'язані з розробкою та впровадженням нових педагогічних технологій, в основу яких покладено застосування ігор, доводять наявність значних можливостей щодо підвищення ефективності навчання.

Розрізняють два основних типи ігор: ігри з фіксованими, відкритими правилами та ігри з прихованими правилами. Прикладом ігор першого типу є більшість дидактичних, пізнавальних ігор, які розвивають інтелектуальні здібності, тощо. До другого типу належать сюжетно-рольові ігри. Правила в них існують неявно, вони закладені в нормах поведінки героїв.

Наведемо приклад структури практичного заняття з дисципліни «Правознавство» із застосуванням педагогічного методу рольової гри:

- ознайомлення з фабулою (згідно тієї галузі права, що розглядалась на попередньому лекційному занятті);
- розподіл між студентами відповідних ролей та формулювання їхніх завдань, а також формування дослідницької групи;
- моделювання відносин, що фіксуються в уявних правових ситуаціях, правилах ігрових ролей студентів;
- відповіді студентів на проблемні запитання, оцінювання результатів.

Застосовуючи на заняттях традиційні та нетрадиційні методи навчання, потрібно прагнути підготувати студентів до участі у громадському житті. Виховуючи в них почуття впевненості у собі, у своїх діях і, разом з тим, критичне ставлення до своєї особистості, намагатися формувати у них повагу, толерантне ставлення до оточуючих.

Таким чином, реалізація проблемного підходу в процесі вивчення суспільних дисциплін є одним із засобів, який забезпечує засвоєння програмного матеріалу на належному рівні, сприяє поглибленню міждисциплінарних зв'язків, стимулює студентів до пошукової роботи і таким чином сприяє формуванню творчої особистості, кваліфікованого спеціаліста, конкурентоспроможного на ринку праці, а це є одним з головних завдань, які стоять перед вищим навчальним закладом.